

Laboratorul 11 - 2017

I. Elemente de statistică descriptivă

mean(x) %media
var(x) % dispersia normalizata cu n-1
var(x,1) %dispersia normalizata cu n
std(x) %abaterea standard
median(x) %mediana
prctile(x,[25, 75]) %cuartila inferioara, cuartila superioara

Notății: ► $\bar{X}_n = \frac{1}{n} (X_1 + \dots + X_n)$ media de selecție

► $\tilde{S}_n^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{k=1}^n (X_k - \bar{X}_n)^2$ varianța de selecție

► $\hat{F}_n : \mathbb{R} \rightarrow [0, 1]$ este funcția de repartiție empirică, corespunzătoare variabilelor de selecție X_1, \dots, X_n

$$\hat{F}_n(x) = \frac{\#\{i \in \{1, \dots, n\} : X_i \leq x\}}{n}, x \in \mathbb{R}.$$

Proprietăți: Fie X_1, \dots, X_n variabile aleatoare independente, care au aceeași distribuție, și au media $m = E(X_n)$ și varianța $\sigma^2 = Var(X_n)$ pentru orice $n \geq 1$. Dacă

► $X_1, \dots, X_n \sim N(m, \sigma^2)$

sau

► $n > 30$ și X_1, \dots, X_n urmează o altă distribuție decât cea normală,

$$\Rightarrow \frac{\bar{X}_n - m}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}} \sim N(0, 1) \text{ și } \frac{\bar{X}_n - m}{\frac{\tilde{S}_n}{\sqrt{n}}} \sim Student(n-1).$$

Aplicație: Se dau $m \in \mathbb{R}$ și $\sigma > 0$. Să se genereze n ($=100, 1000, \dots$) variabile aleatoare independente care urmează

a) legea $N(m, \sigma^2)$

b) o altă lege de distribuție cu media m și varianța σ^2 .

1) Să se deseneze histograma frecvențelor relative corespunzătoare datelor generate pentru variabilele aleatoare $Z_n = \frac{\bar{X}_n - m}{\frac{\sigma}{\sqrt{n}}}$. Pe aceeași figură să se reprezinte grafic funcția de densitate a distribuției normale standard (*normpdf*).

2) Să se deseneze funcția de repartiție empirică corespunzătoare variabilelor aleatoare Z_n , adică

$$\hat{F}_n(z) = \frac{\#\{i \in \{1, \dots, n\} : Z_i \leq z\}}{n}, z \in \mathbb{R}.$$

Pe același desen să se reprezinte grafic funcția de repartiție a distribuției normale standard (*normcdf*).

3) Să se deseneze histograma frecvențelor relative corespunzătoare datelor generate pentru variabilele aleatoare $V_n = \frac{\bar{X}_n - m}{\frac{\tilde{S}_n}{\sqrt{n}}}$. Pe aceeași figură să se reprezinte grafic funcția de densitate a distribuției *Student*($n-1$) (*tpdf*).

4) Să se deseneze funcția de repartiție empirică corespunzătoare variabilelor aleatoare V_n , adică

$$\hat{F}_n(v) = \frac{\#\{i \in \{1, \dots, n\} : V_i \leq v\}}{n}, v \in \mathbb{R}.$$

Pe aceeași figură să se reprezinte grafic funcția de repartiție a distribuției $Student(n-1)$ (tcd).

5) Să se aplice elementele de statistică descriptivă datelor generate și să se compare cu parametrii teoretici ai distribuțiilor considerate ($N(0, 1)$, respectiv $Student(n-1)$).

II. Metode Monte-Carlo pentru estimarea unor integrale

Se consideră următoarele funcții:

a) $g : [0, 1] \rightarrow [0, \infty)$, $g(x) = x^3$, $x \in [0, 1]$.

b) $g : [2, 5] \rightarrow [0, \infty)$, $g(x) = \frac{1}{\sqrt{x-1}}$, $x \in [2, 5]$.

c) $g : [-1, 2] \rightarrow [0, \infty)$, $g(x) = \begin{cases} \frac{1}{1+x^2}, & x \in [-1, 0] \\ \frac{1}{x^2} \sin^2 \frac{x}{1-x}, & x \in (0, 1) \\ \sqrt{2x-x^2}, & x \in [1, 2]. \end{cases}$

1) Realizați pentru fiecare funcție de mai sus un program în Octave/Matlab care returnează valoarea $g(x)$ pentru x dat din domeniul de definiție al funcției g .

2) Implementați în Octave/Matlab fiecare din metodele descrise mai jos pentru funcțiile date. Comparați rezultatele obținute cu metode diferite pentru aceeași funcție.

BONUS: Folosind metodele de tip Monte-Carlo, să se estimeze $\Phi(1)$ și $\Phi(2)$ dacă $\Phi : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$, $\Phi(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^x e^{-\frac{t^2}{2}} dt$.

Integrare Monte-Carlo - versiunea I

Fie $g : [a, b] \rightarrow [0, \infty)$ o funcție integrabilă dată și $M > 0$ astfel încât $g(x) \leq M$, oricare ar fi $x \in [a, b]$. Considerăm următorii pași pentru aproximarea integralei $\int_a^b g(x) dx$:

- se generează N numere aleatoare uniform distribuite pe intervalul $[a, b]$:

$$x_1, x_2, \dots, x_N \in [a, b],$$

unde $N \in \mathbb{N}$ este dat ($N = 100, 1000, \dots$).

- se generează N numere aleatoare uniform distribuite pe intervalul $[0, M]$:

$$y_1, y_2, \dots, y_N \in [0, M].$$

- se calculează numărul P de perechi (x_i, y_i) care verifică inegalitatea: $y_i \leq g(x_i)$, pentru $i = 1, 2, \dots, N$.
- se calculează valoarea aproximativă \mathcal{A} a integralei $\int_a^b g(x) dx$: $\mathcal{A} = M(b-a) \frac{P}{N}$.

Integrare Monte-Carlo - versiunea II

Fie $g : [a, b] \rightarrow [0, \infty)$ o funcție integrabilă dată. Considerăm următorii pași pentru aproximarea integralei $\int_a^b g(x) dx$:

- se generează N numere aleatoare uniform distribuite pe intervalul $[a, b]$:

$$x_1, x_2, \dots, x_N \in [a, b],$$

unde $N \in \mathbb{N}$ este dat ($N = 100, 1000, \dots$).

- se notează: $y_i = (b-a)g(x_i)$, pentru $i = 1, 2, \dots, N$.
- se calculează valoarea aproximativă \mathcal{A} a integralei $\int_a^b g(x) dx$: $\mathcal{A} = \frac{1}{N}(y_1 + y_2 + \dots + y_N)$.

Integrare numerică - regula trapezului

Fie $g : [a, b] \rightarrow [0, \infty)$ o funcție integrabilă dată. Considerăm următorii pași pentru aproximarea integralei $\int_a^b g(x) dx$:

- se consideră o diviziune echidistantă a intervalului $[a, b]$:

$$a = x_1 < x_2 < \dots < x_N < x_{N+1} = b,$$

unde $N \in \mathbb{N}$ este dat ($N = 100, 1000, \dots$).

- se notează: $y_i = g(x_i)$, pentru $i = 1, 2, \dots, N + 1$.
- se calculează aria \mathcal{A}_i a trapezului cu vârfurile în punctele de coordonate $(x_i, 0)$, $(x_{i+1}, 0)$, (x_{i+1}, y_{i+1}) și (x_i, y_i) , pentru $i = 1, 2, \dots, N$.
- se calculează valoarea aproximativă \mathcal{A} a integralei $\int_a^b g(x) dx$: $\mathcal{A} = \mathcal{A}_1 + \mathcal{A}_2 + \dots + \mathcal{A}_N$.

